

Mr. Vladimir Gvozden, docent na odseku za komparativnu književnost *Filozofskog fakulteta* Univerziteta u Novom Sadu, ovogodišnji je dobitnik prestižne nagrade "Laza Kostić". Na 18. Međunarodnom salonu knjiga, koji se u Master centru Novosadskog sajma, održava od 1. do 6. marta 2012. godine, tročlani žiri, u sastavu Nenad Šaponja (predsednik), Zoran Đerić i Đorđe Pisarev, između 120 naslova jednoglasno je studiju "Srpska putopisna kultura 1914-1940." autora Vladimira Gvozdena, u izdanju Službenog glasnika, Beograd 2011. godine, proglasio najboljom knjigom napisanom između dva Salona, a priznanje mu je uručio član Gradskog veća za kulturu Grada Novog Sada, Andrej Bursać.

Po mišljenju žirija "Srpska putopisna kultura" između dva svetska rata, u kojoj su navedena iskustava najvećih srpskih književnika i putopisaca poput Ive Andrića, Miloša Crnjanskog, Jovana Dučića, Isidore Sekulić, Rastka Petrovića, Stanislava Vinavera, Dragiše Vasića, i onih manje poznatih, čine važan deo knjige, koju "pored književno istorijskog pristupa karakterišu vanredna kontekstualizacija i kritički uvid".

Primajući to ugledno priznanje Vladimir Gvozden je podvukao da "ovo jeste eseističko, kritičko, naučna studija koja je pisana kao pokušaj da se putopis približi ako ne samoj književnosti, onda makar jednoj retorici, diskursu, koji bi mogao da bude zanimljiv i da je ova knjiga imala negde Lazu Kostića u svojoj pozadini, jer su gotovo svi citirani putnici posećivali Veneciju, najvažniji grad za Lazu Kostića.

Tema proučavanja njegove knjige je bio putopis, doduše vremeski ograničen na period između 1914. do 1940. godine, koji je vekovima bio jedan od najvažnijih žanrova, danas pomalo zaboravljenog, zato što svi putujemo.

-Putujemo iz zadovoljstva ili poslovno, neko zato što voli, a neko zato što mora, ali svi putujemo. Ekskluzivitet putopisaca koji je postojao ranije u istoriji se izgubio, ali ono što je ostalo iza njih

su tekstovi i ono što je vrlo zanimljivo u srpskoj književnoj tradiciji, putopis je na neki način zapostavljen, nije dovoljno sistematski istražen. U periodu između dva svetska rata, bavio sam se sa preko 40 različitih autora, od onih najboljih pisaca srpske književnosti, koji su pisali i putopise u ono vreme, do onih pisaca, danas zaboravljenih, ali isto tako zanimljivih. Imali smo putnike oko sveta, po Africi, Aziji, putnike koji su pisali za ondašnje novine. Putopis jeste jedna zanimljiva kulturološka tema. Ona govori ne samo o knjigama već i o načinima putovanja, načinima posmatranja drugosti.

-Putopis neminovno nameće komparaciju. Vi kada ste negde, poredite to sa onim što ste ostavili. Putnik uvek odlazi negde drugde, ali uvek nosi sa sobom svoje probleme, predrasude, polaznu tačku, predznanje. Putopis jeste nešto što izaziva subjektivnost naše kulture. Ja sam se bavio isključivo putopisima po inostranstvu, upravo jer oni dobro pokazuju koliko su naši putopisci posmatrali evropske zemlje, kolonijalne zemlje i često se identifikovali sa klonijalnim silama smatrajući sebe baštinicima evropske tradicije.

-Bavio sam se i putopisnim reportažama između dva rata, kada su sve novine imale putopisne rubrike. Putopis je između dva rata bio ono što je televizija danas, za većinu tadašnjih posmatrača sopstvene stvarnosti. Naše putopisce je najviše provocirala, kao i sve druge evropske putopisce, Italija. Kao i sve druge svetske putopisce, Francuze, Engleze, Nemce, tu nije bilo razlika. Privlačila ih je, ne savremena Italija, nego istorija umetnosti, arhitektura, priroda, ukratko lepota – izjavio je nakon svečanog uručenja nagrade mr. Vladimir Gvozden.

Prvog dana Sajma uručena je i nagrada za Izdavački poduhvat koja je, prema odluci žirija, pripala izdavačkoj kući „Službeni glasnik“ iz Beograda za pokretanje i objavljivanje knjige Kolekcije „Srbija i Komentari“.

Specijalne nagrade dodeljene su Izdavačkoj kući „Paideia“ iz Beograda za prva dva kola Aristotelovih „Izabranih dela“, Izdavačkoj kući „Evro Giunti“ iz Beograda za prvi tom „Istorije srpske filozofije“, i Zavodu za kulturu vojvođanskih Slovaka iz Novog Sada za knjigu „Slovaci u Srbiji sa aspekta kulture“.